

8. 10. 42
poměrně nesnadné rozšíření onemocnění na jiná zvířata, takže demodocosis byla zde pozorována jednotlivě, případ od případu.

Nebezpečí onemocnění tkvělo v nesnadném zjištění roztoče a tím i v pozdní izolaci zvířete-přenašeče. Jedno laboratorní vyšetření nestačí. Při poměrně malém počtu cizopasníků v pokožce jednoho zvířete je třeba několikerého vyšetření seškrabané kůže, aby diagnosa nálezem roztoče byla potvrzena.

Odebrání vzorku.

Za účelem odebrání vzorku volíme místa pokožky, kde nález parazita je nejvíce pravděpodobný. Jsou to místa maximální svědivosti spontánní nebo vyvolané. Dále volíme místa, kde změny jsou čerstvé, ostříháme srst, místo navlhčíme a čerstvé uzlíky nebo šupiny i s povrchem pokožky důkladně seškrabeme ploše skalpelem, až krev prosakuje na povrch. Poté místo desinfikujeme.

(pokračování v příštím čísle)

Suvorovské umění znáti nepřítele

Dovednost vybrati a vykonati nejvýhodnější manévry, odpovídající situaci a zvláštěností nepřítele, je nejjasnějším rysem ve vojevůdcovském umění Suvorova. Schema a šablona byly cizí vojevůdcovskému nadání Suvorova. Nejpečlivějším způsobem sledoval všechny prvky rozhodnutí, zvláště situaci nepřítele, jeho bojové vlastnosti, přednosti i slabiny. To je Suvorovův charakteristický rys. Známý theoretik této doby, Loyd, ve svém díle „Úvaha o všeobecných zásadách války“ podává níže uvedenou charakteristiku generálů, vrstevníků Suvorova.

„Nejistota, v jaké najdete generály v kterémkoliv boji, je následek nepozornosti v této delikátní oblasti válečného umění. Nejsou schopni změnit svůj plán v nové situaci; jejich neklid se zvětšuje tak, jak se přibližuje nepřítel. Před jeho zraky bojí se pokusiti se o jakýkoli pohyb, protože nevědí, jestli čas a místo dovolí dovésti do konce ten nebo jiný manévry, i když se zdá býti nevyhnutelným. V souhrnu většina bitev je rozhodnuta spíše náhodami, než moudrými rozkazy. . . .“

Generálové sestavují své plány v úřadech a předpokládají dosti okolností, které nikdy nejsou ve skutečnosti, hlavně v takové formě, jak se jim zdály. Ale přece je nemnoho lidí nadaných postřehem vyššího řádu, kteří v průběhu samotného boje podchytí nové fakty a umí jich včas a dovedně využít.

Vynikajícím představitelem poslední skupiny byl Suvorov.

Znameníť suvorovský postřeh, který spolu s rychlostí a tlakem patří k základním principům jeho vojevůdcovského umění, záležel v rychlé a plné orientaci v situaci. Do nich spadá i přiměřený posudek o silách nepřítele pro posouzení jeho úmyslů. Sám

Suvorov byl nadán touto schopností věrného ocenění situace v neobyčejné míře. Ne nadarmo vojáci o něm říkali: „Věděl všechno na světě a znal i úmysl nepřítele.“ Z neúplných i často si odporujících hlášení, Suvorov uměl sestavovati správný obraz o silách protivníka, o jeho položení a úmyslech, a rychle činil svá rozhodnutí. Pronikavý pohled Suvorova okamžitě zachycoval charakteristické detaily, zajišťuje si současně správný názor na celé dění.

Suvorov bříte se postavil proti pomalosti rakouských generálů, kteří málé plnění naučených dogmat kladli mnohem výše než bojovou situaci. Věděl, že v boji je zapotřebí ohodnotiti situaci okamžitě a že je třeba provedení bez sebemenší ztráty času. Ovšem ohodnotiti tak rychle situaci může jen ten velitel, který ovládá vojenské zákony a který pečlivě studuje protivníka.

Umění Suvorova poznávati nepřítele, odhalovati zvláštnosti jeho taktiky a dáti se vésti jimi při řízení bitvy, opíralo se především o hluboké znalosti válečné teorie a bohaté praktické zkušenosti. Suvorov byl na svůj věk vzdělancem a nepřestával se zdokonalovati až do smrti. Měl hodnotné znalosti filosofické, velmi dobře znal vojenskou historii a základní vojenské nauky, zejména dělostřelectvo a opevňování.

Suvorov pozorným způsobem studoval protivníky, organizaci jejich armády, charakteristické znaky jejich strategie a taktiky i umění jejich vojevůdců. To všechno mu dávalo možnost předvídati činnost protivníka, viděti přednosti i nedostatky a využítí jich pro sebe.

V dopise Alexandru Karačajevovi v roce 1793 Suvorov napsal: „Nikdy nepřehlížejte nepřítele, ale učte se znáti jeho vojsko,

5. 10/42
způsoby jeho činnosti a poznejte jeho přednosti i vady.“ V souvislosti se zvláštnostmi nepřítele Suvorov přijal různé způsoby boje. Rád bitvy je stanoven veliteli: V krajně rovině a proti pravidelnému vojsku rozvinutí takové, jako v minulé válce pruské; proti nepravidelným vojskům tak, jako v minulé válce turecké — tedy kolony a karé, učil Suvorov.

Dlouho před válkou s Francouzi, Suvorov znal jejich taktiku. Říkal: „Proti Němcům bojů kolonami. Kdybychom měli bojovat s nimi, budeme nuceni bít je v kolonách.“

Uvedeme příklady, jak Suvorov spojoval svůj způsob boje se znalostmi vlastností nepřítele.

V bitvě u Kynburnu, 12. října 1787, Suvorov útočil na turecké vojsko ne ve čtverci, jak sám učil, ale rozvinutě. Jeho rozhodnutí bylo diktováno situací. Turci byli početnější než vojska Suvorova. Bylo nutno uvést v činnost větší bojovou sílu a vystupňovati palbu. Pro to byla nejvýhodnější rozvinutá sestava. Jezdeckto, které bylo nejnebezpečnější takovému učení, Turci neměli, neboť se krátce před tím vyloďili. Úzká šíje zbavovala nepřítele možnosti zásahu proti křídům. Suvorov uvažuje všechny okolnosti, rozhodl se přijati rozvinutou sestavu a zvítězil. Věděl ovšem, že podobné případy jsou velmi řídké a připravuje vojska podle Kynburského vítězství, napsal v rozkaze: „Pěší sestava je pohyblivější se tvrz. To je karé. Linie je velmi řídká. Hluboké kolony jsou pouze pro rozvinutí.“

Nádherným dokladem suvorovského umění usuzovati, je rymninská bitva 22. září 1789. Stotiscová turecká armáda přešla do útoku proti spojeným rakouským a ruským armádám a postupovala na Fokšany. Suvorov pečlivě sledoval pohyb Turků a na ráz poznal jejich úmysl: Rozbíti postupné seskupení spojeneckých vojsk údery s boků i s týlu. Znaje velmi dobře, že Turci se pohybují velmi pomalu a že jejich vojska jsou přetížena obozy, Suvorov rozhodl se upoutati nepřítele a náhlými údery rozbít ho část po část.

Suvorov počítal, že seskupení tureckých vojsk má náhodný charakter, že jsou spoutána ohromnými obozy ve svém pohybu, že jsou citlivá na boční útok, že vzájemná pomoc a součinnost je na zcela nízké úrovni. Suvorov předpokládal, že vypjatý a dovedným manévrem i s 25-tisícovou armádou rozbije stotiscovou dříve, než turecké velení spojí všechna vojska k společnému úsilí. Úmysl Suvorova byl skvěle proveden.

Vrhnuv se na západní skupinu Turků, Suvorov ji potřel a přinutil k útěku. Nesměš-káváje se, vnikl v týl střední skupině, napadené Rakušany.

Pozorně sleduje vývoj bitvy, Suvorov poznal, že hlavní turecká opevnění nebyla dokončena. Zákopy byly mělké, násypy nevysoké. Neztrácejte ani minuty, Suvorov se rozhoduje k řešení mimořádnému. Vrhá jezdeckto do útoku na opevněné posice. Úder na tolik překvapil Turky, že se rozptýlili a jejich odpor oslábnul. V tu chvíli přišla Suvorovova pěchota a Turci zahazující zbraně, dali se na útěk. Stotiscová turecká armáda přestala existovati. Skvělé vítězství bylo vybojováno. Vojevůdce dovedl využití slabín nepřítele a přijal nádherný manévr, na nějž nepřítele nebyl s to odpověděti protiopatřením.

Suvorov nejdříve studoval nepřítele, precizoval jeho rozložení a tak, když přišlo rozhodující rozuzlení, byl vyzbrojen všemi nutnými zprávami. Mohl učiniti rychlé rozhodnutí, které se opíralo i o detaily dané situace. Ljubokaž, osobně pozorující jeho řízení boje, píše o něm: „Když se objeví před nepřítelem, vše již dávno předvídal. Když však některé případy, nebo nahodilé události vyžadovaly změny, Suvorov je vykonával v takové rychlosti, že nikdo nepostřehl, zda jsou částí spontánní tvořivosti nebo vyplněním původního plánu.“

Uvedu ještě jeden poučný příklad — bitvu u Novi, tak skvěle vyhranou Suvorovem 15. srpna 1799.

V Itálii byla proti Suvorovovi poslána armáda Francouzů, pod velením generála Jouberta. Mladistvý generál Joubert byl miláčkem svých vojáků. Napoleon ho nazýval „grenadýrem“ za jeho chrabrost a „velikým vojevůdcem“ za jeho velitelské znalosti. Odjížděje do války, Joubert prohlásil, že se vrátí buď jako vítěz nebo padne. Přesed z Janova dne 5. srpna Apeniny, Joubert zamýšlel zastihnouti Suvorova v pasti. Ale v příští dny ruský maršál, díky dobře organizované rozvědky, dostal sdělení o pohybech Francouzů. Nařídív předním oddílům vésti pečlivý průzkum, Suvorov měl 13. srpna úplné informace o síle a rozložení nepřítele. Suvorov měl převahu sil, což se stalo jen třikrát za jeho velení. Francouzská vojska se rozložila v horách, kde výhoda převahy sil mohla klenouti až na nulu. Suvorov dovedně manévroval, aby Francouze vylákal do roviny. Potom přijal jiný, čistě psychologický manévr. Rozestavil svá vojska na rovině u Novi tak, že Francouzi mohli

e. 10/42

přesně stanovit jejich počet. Výsledek předčil očekávání. Joubert, dříve jistý svým úspěchem, zakolísal, když viděl převahu Suvorova. Neučinil ještě rozhodnutí, když Suvorov začal útok. Joubert padl na začátku boje. Velení bylo porušeno a Jouberta zaměnil Morau. Opakované ruské útoky s počátku na levé křídlo, potom proti středu protivníkovu neměly úspěchu. Francouzi se bránili úporně, jejich posíky byly velmi silné. Ale útoky suvorovských vojsk Francouze vyčerpali. K polednímu Morau spotřeboval všechny zálohy. Tehdy Suvorov vrhl své na pravý zeslabený bok Francouzů. To byl zlom bitvy. Francouzi byli rozbiti a běželi v nepořádku.

Uspořádání a plánování této bitvy vyvěralo z hlubokého poznání nepřítele a z umění vlastní činnosti vnutit nepříteli svou vůli. Zdařilým manévrem Suvorov přinutil Jouberta vyjít do roviny, vzdát se výhod obrany v horách. Využitím vojenské chytrosti nejdříve otrásl sebevědomím francouzského velitele a nedopřáváje mu času, aby změnil bojový pořádek, začal útočit. Předvídaje velikou odolnost protivníka, Suvorov hluboce

učlenil svoji sestavu a vedl tři za sebou následující údery, vždy se svěžími silami.

Suvorovské umění znáti zvláštnosti nepřítelovy a umění překonat je, má význam i dnes. Nelze porazit nepřítele, dokud nebyly poznány ne jen jeho organizace, ale i všechny prvky jeho operačního umění, taktiky, jejich vývoje a změny.

Ani jedno rozhodnutí nelze učiniti bez pečlivé rozvědky, bez pozorného poznání nepřítele a zvláštností jeho bojových způsobů i činnosti. Těžko se rozhoduje bez osobního průzkumu velitele. Třeba nejúspěšnější rozvědka, nedá nikdy tak přesný obraz, jako zkušené oko velitelovo.

Pozorovati pečlivě průběh boje, předvídati vývoj činnosti nepřítele a rozluštit ji vlastními opatřeními, podříditi vůli protivníka i jeho manévry své vlastní vůli a svému manévru — takový je úkol velitelův. Suvorovská tři vojenská umění: postřeh, skutečné a rychlé ocenění situace, správné a rychlé rozhodnutí, t.j. rychlost, náhlý a dobře uspořádaný manévr, rychlé vpadnutí do boje a přitisknutí, živelný úder ve spolupráci všech sil a všech prostředků, vede vždy k vítězství.

*Zhuštěný výňatek z „Infantry Journal“ —
Autor pplk. Warren J. Clear, U.S.A.*

Typický japonský voják je malé postavy, měří asi 5 stop 3 inch. a váží 116 liber. Jeho měsíční žold je \$ 1. 26, z čehož smí utratiti pro sebe 9.5 centů. Dovede žít z hrstky rýže s několika kousky sušené ryby na den a považuje za samozřejmé pochodovati v plné polní výzbroji 30 mil za 24 hodiny. Je jedním z nejzdatnějších bojovníků na světě.

To tedy jest náš nepřítel. Bude záhodno, abychom o něm věděli co nejvíce. „Znáti sebe sama jakož i nepřítele jest tajemstvím úspěchu,“ říká gen. Sadao Araki, ďábelský genius Japonska.

Sloužil jsem u japonské armády jako pozorovatel a mohl jsem se dokonale seznámit s tímto malým žlutým mužem.

Po velikém zemětřesení 1. září 1923 jsem byl svědkem hromadných vražd, spáchaných davy hysterických Japonců na tisících nevinných Korejcích. Rozšiřovaly se totiž pověsti, že Korejští, toužíce po pomstě za mnohé krivdy na nich spáchané, připravovali invasi Japonska. Davy, ozbrojené strašnými japonskými šavlemi a zaostrěnými bambu-

Charakteristika japonského vojáka

sovými šípy, hnali se po celém Tokiu. Sám jsem viděl, jak ječící korejšti muži, ženy i děti byli trháni na kusy.

Takové bestiální krutosti lze porozumět pouze pohledem do japonských dějin. Moderní japonský voják je produktem staletého bratrovražedného boje, který z tohoto ostrovního království učinil obrovské, krví zbrocené bojiště. Císařští princové i neozbrojení lidé byli nelítostně pobíjeni, poněvadž lidský život byl bezcenný.

V neutuchajících bojích mezi jednotlivými kmeny nebyla nikdy dáována milost. Když kmen Taisů bojoval proti Minamotům ve 12. stol., všichni zajatí — muži, ženy i děti — byli popraveni. V roce 1598 za invaze Kata na pevninu Asie jeho vojáci popravili 38.700 Čínanů a Korejců, usekali jejich uši a nosy a nakládané poslali zpět ve škopkách do Kyoty, kde do dnes stojí pomník, zvaný „Mohyla uší“. Do roku 1870 bylo japonským zvykem sbírat hlavy padlých nepřátel po každé bitvě. Na základě toho byl zjišťován oficiální počet ztrát nepřítele.